

Keski-Suomen ELY-keskus

kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 22.2.2022

Asia: Fingrid Oyj:n voimajohtohanke Alajärvi-Hikiä, ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA)

Fingrid Oyj suunnittelee 400+110 kV voimajohtohanketta välillä Alajärvi-Hikiä. Keski-Suomen ELY-keskus pyytää lausuntoja hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA). Päijät-Hämeessä suunniteltu voimajohto kulkee Padasjoen kunnan kautta, jonka osalta Lahden museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu arviointiohjelmasta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museo edellytti lausunnossaan 21.4.2021 suunnittelun alueen muinaisjäännöstietojen päivittämistä ja näiden tietojen huomioonottamista hankkeen toteutuksessa. Selvityksen/arkeologisen inventoinnin suoritti Fingrid oyj:n toimeksiannosta Mikroliitti oy syksyllä 2021. Inventoinnissa suunnittelun alueelta (Päijät-Hämeen osa) löydettiin yksi *muuksi kulttuuriperintökohteeksi* tulkittava raivausröykkiö (raportin kohdenro 41, s. 44; muinaisjäännösrekisteri 1000043822 *Soutsalmi*) ja *löytöpaikka* (raportin kohdenro 32, s. 42; muinaisjäännösrekisteri 1000043814 *Torittu Alatalo*). Museo arvioi suoritettun muinaisjäännösselvityksen olevan riittävä. Raivausröykkiö sijaitsee 20 metriä suunnitellusta linjasta ja kivitaltan löytöpaikan alueelta ei havaittu viitteitä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Edellä esitetyn perusteella museo toteaa, ettei hankkeelle ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Voimalinja kulkee Padasjoella kahden merkittävän kulttuuriympäristö- ja maisema-alueen lävitse: valtakunnallisesti merkittävän Vesijaon kylän kulttuuriympäristön (Museovirasto RKY 2009, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021) sekä maakunnallisesti arvokkaan Toritun kylän kulttuurimaiseman (Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014). Vaikutusalueelle sijoittuvat myös Autoisten ja Kaukelan kylien kulttuuriympäristöt. (Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014). Nämä on esitetty kartta-aineistossa, mutta arviointiohjelman taulukosta 5–9 "Kulttuuriperinnön arvokohteet alle kolmen kilometrin etäisyydellä voimajohtoreiteistä" puuttuu kokonaan Päijät-Hämeen osalta maakunnallisesti arvokkaat

rakennetut kulttuuriympäristöt (Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014). Kyseinen taulukko tulee täydentää myös Päijät-Hämeen osalta. Maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen selvityksenä on käytettävissä myös [Päijät-Hämeen rakennettu kulttuuriympäristö](#) (Wager, H. 2006, Päijät-Hämeen Liitto), jonka tiedot tulee täydentää luvun 5.4.2 alakohtaan ”Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristön kohteet”.

Padasjoen osuudella uudet voimajohdot on suunniteltu rakennettavaksi nykyisten voimajohtojen paikalle, mutta voimajohtoalue levenee noin 11 metriä. Vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöön on tarkoitus arvioida havainnekuvin sekä maisema-arkkitehdin maastokäynteihin pohjautuvin maisema-analyysin keväällä 2022. Vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriperintöön arvioidaan maisema-alueiden ja kulttuuriympäristöjen muodostamina kokonaisuuksina sekä lähi- että kaukomaisemassa.

Kartta-aineistossa Toritun ja Vesijaon kulttuuriympäristöjen kohdalla 100 tai 300 metrin etäisyydelle johtoalueesta sijoittuu useampi rakennus. Kyseisillä kulttuuriympäristöalueilla sijaitsee arvokkaiksi inventoituja rakennusperintökohteita, jotka ovat olennainen osa alueiden arvopiirteitä. Koska alueita ei ole asema- tai yleiskaavoitettu, arvo kohteita ei kuitenkaan ole kaavoista suoraan todettavissa. Arviointimenettelyssä tulee siksi ottaa huomioon myös voimalinjan vaikutusalueelle sijoittuva mahdollinen rakennusperintö ja arvioida vaikutukset kulttuuriympäristöön ja maisemaan myös sen osalta. Alueelliselta vastuumuseolta on saatavissa inventointitietoja kyseisiltä kulttuuriympäristön alueilta ja nämä voidaan toimittaa pohjatiedoiksi maastokäynneille, kun museolle tarkennetaan aluerajaus, jota tietopyyntö koskee.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Reetta Nousiainen

Tiedoksi Museovirasto, Hämeen Ely-keskus, Padasjoen kunta